

GIEŁDOWE PRODUKTY STRUKTURYZOWANE

W to też możesz inwestować na giełdzie

GIEŁDA PAPIERÓW
WARTOŚCIOWYCH
W WARSZAWIE

Wiodące na świecie giełdy prowadzą obrót nie tylko akcjami, obligacjami czy instrumentami pochodnymi. Ich oferta obejmuje także produkty strukturyzowane, które z powodzeniem rozwijają się od kilku lat również w Polsce.

Produkty strukturyzowane notowane na GPW należą do najbardziej innowacyjnych produktów oferowanych obecnie inwestorom indywidualnym. To instrumenty finansowe, których cena jest uzależniona od wartości określonego instrumentu bazowego, którym mogą być m.in.:

- indeksy giełdowe, branżowe, towarowe;
- akcje spółek krajowych i zagranicznych;
- surowce energetyczne (np. ropa naftowa, gaz ziemny);
- metale szlachetne (np. złoto, srebro);
- produkty rolne (np. pszenica, kukurydza, kakao, kawa, cukier);
- koszyki: akcji, surowców, indeksów giełdowych.

Specyfika tego instrumentu polega na tym, że daje on możliwość nieograniczonego zysku opartego na instrumentach bazowych (bez konieczności ich zakupu); dla niektórych instrumentów ryzyko utraty kapitału jest ograniczone.

Emitentami produktów strukturyzowanych są banki i biura maklerskie.

Każdy produkt strukturyzowany notowany na giełdzie musi mieć:

- **prospekt emisyjny** (może być wspólny dla wielu produktów) oraz
- **warunki końcowe emisji** (ang. *final terms*), w których zawarte są wszystkie istotne informacje na temat instrumentu i emitenta.

ZALETY PRODUKTÓW STRUKTURYZOWANYCH NOTOWANYCH NA GPW:

- **szeroka paleta produktowa** udostępniająca różne instrumenty bazowe oraz różny poziom ochrony kapitału;
- **transparentność cen** pozwalająca na bieżąco śledzić wycenę produktów;
- **gwarancja płynności** umożliwiająca zamknięcie inwestycji w dowolnym momencie.

RODZAJE GIEŁDOWYCH PRODUKTÓW STRUKTURYZOWANYCH

W zależności od konstrukcji instrumentu możemy wyróżnić kilka podstawowych rodzajów produktów strukturyzowanych.

Produkty z pełną lub częściową ochroną kapitału dają inwestorowi potencjalny udział we wzroście lub spadku cen instrumentów bazowych i jednocześnie pełną (100%) lub częściową gwarancję zwrotu zainwestowanego kapitału w dniu zapadalności produktu. Częściowa ochrona, np. 90% oznacza, że inwestor może być pewien, że w dniu zapadalności produktu emitent zapłaci mu nie mniej niż 90% wartości nominalnej danej obligacji/certyfikatu.

Produkty inwestycyjne bez ochrony kapitału emitowane są najczęściej w formie certyfikatów strukturyzowanych. Brak ochrony zainwestowanego kapitału rekompensowany jest możliwością uzyskania znacznie wyższej stopy zwrotu.

Produkty z dźwignią nie gwarantują ochrony kapitału. W zamian za to umożliwiają osiągnięcie znacznie wyższej stopy zwrotu niż inwestycja w instrument bazowy.

Zysk z inwestycji w produkty z dźwignią zależy od:

- efektywności instrumentu bazowego (doboru przez emitenta właściwego instrumentu bazowego i strategii),
- okresu trwania instrumentu,
- wypłacalności emitenta.

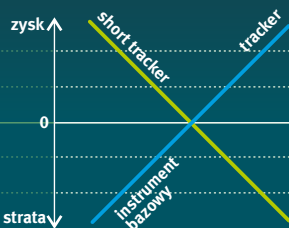
Produkty te oferują kupon wyższy od rynkowej stopy procentowej lub udział (partycypację) we wzroście lub spadku wartości instrumentu bazowego; im wyższy współczynnik partycypacji, tym większe możliwości zysku.

PRODUKTY INWESTYCYJNE

Obligacje strukturyzowane – zapewniają zwrot określonej części lub całości zainwestowanego kapitału w dniu wykupu oraz dają szansę na dodatkowy zysk uzależniony od zmian wartości instrumentów bazowych. Wartość obligacji do dnia wykupu może jednak spaść poniżej ceny emisyjnej. Z uwagi na gwarancję całości lub części kapitału potencjalne zyski są niższe niż przy bezpośredniej inwestycji w instrument bazowy.

Certyfikaty indeksowe (trackery) – najczęściej nie mają terminu wykupu (tzw. open-end). Trackery naśladują 1:1 (lub z dźwignią) zmiany instrumentu bazowego (np. produktów rolnych, indeksów giełdowych, kursów akcji itp.). Umożliwiają zarabianie zarówno na wzrostach, jak i na spadkach (short tracker). Certyfikaty te wykorzystywane są przez inwestorów, którzy chcą uzyskać ekspozycję na inne rynki lub klasy aktywów (np. złoto, srebro, ropa naftowa, surowce rolne, indeksy krajów BRIC, indeksy regionalne).

Profil wypłaty trackera na wzrost i spadek

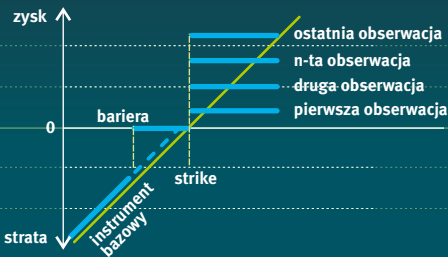

Certyfikaty ekspresowe – emitowane są na okres 3-6 lat. Umożliwiają inwestorowi osiągnięcie zysku, jeśli cena instrumentu bazowego w trakcie życia instrumentu pozostaje w trendzie bocznym lub umiarkowanie wzrostowym. Przed emisją certyfikatu ustalane są dni obserwacji, poziom ceny instrumentu bazowego (strike), który w dniu obserwacji determinuje wcześniejszy wykup certyfikatu powiększony o kupon oraz poziom bariery, której osiągnięcie w trakcie życia produktu powoduje zmianę profilu wypłaty certyfikatu.

- Jeśli na dzień obserwacji cena instrumentu bazowego jest równa lub wyższa od określonego poziomu (strike), następuje wcześniejszy wykup produktu. W takim przypadku inwestor otrzymuje kupon (odsetki wyższe niż rynkowa stopa procentowa) wraz z nominałem.
- Jeśli na dzień obserwacji cena instrumentu bazowego jest poniżej strike, certyfikat „przechodzi” na następny okres (zwykle roczny), po którym przypada kolejny dzień obserwacji. W takim przypadku kupon nie jest wypłacany, instrument „czeka” na kolejny dzień obserwacji.

- Jeśli strike nie zostanie przekroczony w jakimkolwiek dniu obserwacji, inwestor otrzymuje nominal inwestycji, jednak pod warunkiem, że kurs instrumentu bazowego nie spadnie poniżej poziomu bariery.
- Jeśli poziom bariery zostanie przekroczony w trakcie życia produktu, a w ostatnim dniu obserwacji cena instrumentu bazowego jest poniżej poziomu strike, inwestor może ponieść stratę, gdyż profil wypłaty na koniec życia inwestycji wygląda podobnie jak dla trackerów.

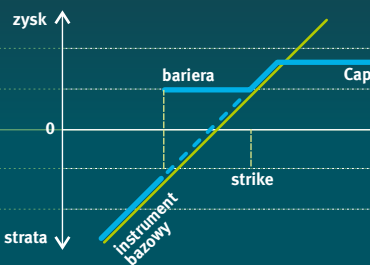
Profil wypłaty certyfikatu ekspresowego

Certyfikaty bonusowe – emitowane są na określony termin, umożliwiają inwestorowi osiąganie ponadprzeciętnych zysków, jeśli instrument bazowy znajduje się w trendzie bocznym lub nieznacznie rośnie/spada.

- Certyfikat bonusowy daje inwestorowi szansę na dodatkowy zarobek (bonus), jeśli kurs instrumentu bazowego, na który opiewa certyfikat nie spadnie do określonego poziomu (bariery).
- Jeśli w trakcie życia certyfikatu kurs instrumentu bazowego dotknie poziomu bariery, inwestor traci szansę na dodatkowy zysk, a kurs certyfikatu zaczyna naśladować cenę instrumentu bazowego.
- Część certyfikatów bonusowych ma wbudowany maksymalny pułap zysków, tzw. CAP (patrz: certyfikaty dyskontowe).

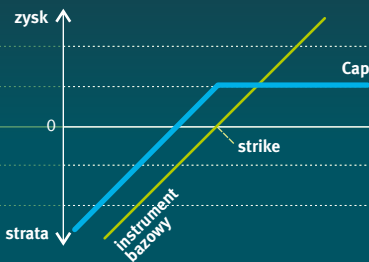
Profil wypłaty certyfikatu bonusowego w dniu wygaśnięcia

Certyfikaty dyskontowe – emitowane są na określony termin, umożliwiają inwestorowi osiągnięcie najwyższego zysku przy rynku znajdującym się w trendzie bocznym lub niewielkich trendach wzrostowych/spadkowych.

- W momencie kupna udzielane jest dyskonto ceny w stosunku do ceny instrumentu bazowego (inwestycja w certyfikat dyskontowy jest tańsza niż inwestycja w odpowiadający mu instrument bazowy).
- W dniu wygaśnięcia inwestor otrzyma cenę wynikającą z kursu instrumentu bazowego.
- W zamian za dyskonto, cena certyfikatu może wzrosnąć tylko do określonego maksymalnego pułapu, tzw. CAP'a.
- Jeśli cena instrumentu bazowego wzrośnie powyżej CAP'a, inwestor nie będzie czerpał zysku w związku z dalszym wzrostem ceny instrumentu bazowego.
- Inwestorzy poniosą stratę, jeśli instrument bazowy spadnie poniżej ceny zakupu certyfikatu. Strata będzie jednak niższa niż dla instrumentu bazowego.

Profil wypłaty certyfikatu dyskontowego w dniu wygaśnięcia

PRODUKTY Z DŹWIGNIĄ

Warranty opcyjne – instrument finansowy posiadający profil wypłaty analogiczny jak nabywcy opcji. Są to produkty inwestycyjne z dźwignią, dające możliwość zarabiania na wzrostach i spadkach instrumentów bazowych. Zyski są potencjalnie nieograniczone, strata nie może być większa niż zainwestowana w warranty kwota.

Certyfikaty typu knock-out – certyfikaty z dźwignią finansową, dające możliwość zarabiania na wzrostach (certyfikaty long) i na spadkach (certyfikaty short) instrumentów bazowych. Dźwignia finansowa dla certyfikatów jest tym większa, im bliżej bariery znajduje się kurs instrumentu bazowego. Dzięki prostej konstrukcji i wielu instrumentom bazowym certyfikaty knock-out zyskują ogromną popularność na giełdach europejskich.

Inne typy produktów, których profil wypłaty zależy od spełnienia warunków opisanych w dokumencie „Warunki końcowe emisji”.

POWODY, DLA KTÓRYCH WARTO INWESTOWAĆ W INSTRUMENTY STRUKTURYZOWANE NOTOWANE NA GPW:

- bezpieczeństwo i przejrzystość obrotu, pełna informacja o produkcie i emitencie,
- możliwość ochrony kapitału przy jednoczesnym udziale w zyskach (produkty gwarantujące ochronę kapitału),
- możliwość osiągania zysków przewyższających tradycyjne formy oszczędzania, takie jak lokaty i obligacje; wiele instrumentów ma wbudowaną dźwignię finansową,
- możliwość zarabiania na wzrostach i na spadkach instrumentów bazowych (trackery, warranty opcyjne, certyfikaty knock-out),
- znana inwestorowi przed rozpoczęciem inwestycji formuła wypłaty, którą w momencie wykupu oferuje dany instrument,
- możliwość dostępu do nowych rynków (np. zagranicznych) i nowych instrumentów (m.in. surowców, indeksów, walut), do których dostęp dotychczas był niemożliwy – szczególnie w przypadku inwestorów indywidualnych,
- możliwość bezpośredniego dostępu do usług, które wcześniej były niedostępne dla inwestorów indywidualnych,
- w przypadku produktów strukturyzowanych notowanych na giełdzie możliwość sprzedaży instrumentu na rynku wtórnym (inwestor ma możliwość wycofania się z inwestycji w dowolnym momencie przed terminem wykupu instrumentu przez emitenta),
- dywersyfikacja inwestycji,
- wszystkie produkty giełdowe na jednym rachunku w domu maklerskim.

CZYNNIKI RYZYKA

Przed zawarciem transakcji produktami strukturyzowanymi, inwestor powinien być pewien, że w pełni rozumie zasady inwestowania w te instrumenty oraz związane z nimi czynniki ryzyka opisane w dokumencie „Warunki końcowe emisji”.

Istnieje ryzyko utraty kapitału zainwestowanego w produkty strukturyzowane w przypadku upadku emitenta.

Ulotka ma charakter edukacyjny. Podstawowym źródłem informacji o poszczególnych produktach strukturyzowanych są prospekty emisyjne i warunki końcowe emisji dostępne, wraz z szerszą informacją na temat tych instrumentów, na stronach internetowych emitentów.

Na stronie www.gpw.pl znajdą Państwo również wyszukiwarę, która pozwoli znaleźć odpowiedni instrument do Państwa przewidywań rynkowych.

Pytania prosimy kierować na adres: ETP@gpw.pl.

GIEŁDA PAPIERÓW
WARTOŚCIOWYCH
W WARSZAWIE

ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa
T: 22 628 32 32, F: 22 628 17 54
gpw@gpw.pl